

Novice.

— **Osebnosti.** Voditeljem okr. glavarstva v Slov. Gradcu je imenovan nadkomisar v Ptuj g. R. Čapek. Deželnovladni inženier v Ljubljani g. Alojzij Muck je imenovan višjim inženierjem.

— **Cesarjev rojstni dan** se je danes, 18. t. m. kakor vsako leto prav slovesno praznoval. V stolni cerkvi v Ljubljani je bila ob 10 uri slovesna maša z zahvalno pesmijo, kateri so prisostvovali načelniki državnih in avtonomnih uradov ter obilo občinstva.

— **Zlato mašo** je pred kratkim daroval veleč. gospod Škender Sovič, župnik pri Sv. Trojici v Halozah.

— **Častno svetinjo** za štiridesetletno zvesto službovanje sta dobila vpokojeni finančni nadstražnik Jan. Reyerschitz in vpokojeni kaznilnični paznik Fr. Staringer v Ljubljani.

— **Poročil se je** g. Mat. Benčan, knjigovodja južnoštajerske hranilnice v Celju, z gosp. Ido Smeykalovo iz Celja.

— **Štiridesetletnico** kot magister farmacije slavil je 11. t. m. lekarnik in posestnik g. Fran Culot svak ces. svetnika Ivana Murnika v Klanjcu na Hrvaškem.

— **Ljubljanski sokol** priredi dne 20. t. m. izlet na Vrhniko.

— **Tržaška županska kriza**, ki je nastala vsled samovoljnega postopanja župana Dompierija v zadevi velike defraudacije pri mestni blagajni, je zopet poravnano in torej županu ne bo treba odstopiti.

— **Pobreže pri Mariboru** dobe nemško schulvereinsko šolo. Mariborski Slovenci, ali spite, ali bdite?

— **Štajerska kmetijska družba** je menda samo Nemcem namenjena. Nedavno so v Ptuj delili darila poslom, a dobili so premije samo posli nemške gospode, posli slovenskega kmeta pa ne.

— **Učiteljske spremembe na Štajerskem** Na mestni nemški šoli v Ptuj je imenovan stalnim podučiteljem g. Mühlbauer, podučiteljski suplent pri Sv. Vidu pri Šmarju g. Martin Kranjčič je imenovan stalnim podučiteljem, v Renišniku pri Mariboru je imenovan stalnim podučiteljem g. Ig. Kaffu, podučitelj g. Fr. Zinnauer je premeščen od Zg. Sv. Kunigunde k Sv. Jakobu v Slov. Gorice.

— **Javna risarska šola** se ustanovi pri obrtni šoli za umetno vezenje in čipkarstvo v Ljubljani. Nova šola se otvori 1. oktobra t. l.

— **Novo poverjenje na tržaškem magistratu.** Pri pregledovanju raznih računov in knjig so našli, da je mestni uradnik Piccolo poveril več tisoč goldinarjev. Ta uradnik je imel na razpolago denar za podporo revnih tujcev. Tako gre po vrsti. Motovuu, Boljne, Piran, Milje in sedaj Trst.

— **Za ljudsko štetje**, ki bo prihodnje leto, je ministrstvo za notranja dela že izvršilo vse priprave. V kratkem izide dotična naredba.

— **Hrvatska tiskarna v Pulju.** Lansko leto je gosp. A. Gabršček iz Gorice ustanovil v Pulju tiskarno. To je minoli mesec prepustil hrvatskemu konsorciju. Poleg tiskarne so napravili tudi knjigoveznico.

— **Trtno uš** so te dni zasledili v nekem vinogradu na Plazih pri Reki.

— **Hraber deček.** Iz Temenice pri Mirni Peči je desetletni sin ondotnega trgovca rešil iz vode potapljaljočega se 8 letnega trvariša.

— **Shod slovanskih časnika** vršil se bo 23., 24. in 25. septembra v Krakovem. Udeležniki naj se oglase do 1. septembra.

— **Bismarckgasse** je krstil beljaški občinski svet dosedanje Šolske ulice, hoteč tako pokazati, da glede pangermanskega mišljenja ne zaostaja za celovškim.

— **Talijo za rešitev življenja** v znesku 26 gld. 25 kr. je dež. vlada nakazala železniškemu čuvaju Lovru Kolničarju v Zg. Besnici, ki je 20. junija t. l. z nevarnostjo za lastno življenje rošil iz vode Matevža Šprajcarja.

— **Izžrebani porotniki.** Za prihodnje porotniško zasedanje, ki se začne 4. septembra, so bili izžrebani naslednji porotniki: Alf. grof Auersperg v Ljubljani, Josip Bončar in Andrej Božnar v Ljubljani, M. tevž Barle v Lužah, Ivan Češnovar in Fran Čuden v Ljubljani, Gašpar Čarman v Škofji Loki, Jos. Dekleva v Postojni, Fran Fabjan v Ljubljani, Anton Fröhlich v Kamniku, Ivan Gričar v Ljubljani, Ivan Gruden na Vrhniki, Fran Galle v Bistri, Alojzij Košir v Ljubljani, Ivan Legat v Lescah, Ivan Mathian v Ljubljani, Andrej Maner v Zagorju, Viktor Naglas, Fran Peterca, Karl Planinšek, Jos. Pleiweis in Ivan Počivavnik v Ljubljani, Ciril Pirc in Kornad Pučnik v Kranju, Viktor Recher, Karl Recknagel in Ivan Rode v Ljubljani, Aleksander Roblek v Radovljici, Ivan Robežnik na Viču, Viktor Schiffer v Ljubljani, Ivan Stergulec v Begunjah pri Cerknici, Jos. Stergulec na Rakaku, Fr. Terdina v Ljubljani, Rudolf Valenčič v Trnovem in Ivan Wakonigg v Šmartnem pri Litiji. — Namestniki so gg. Jakob Bergant, Josip Javornik, Jak. Kolenc, Adolf Kopriva, Fran Kunstelj, Ivan Mavc, Fran Pettauer, Martin Primožič in Ivan Seunig, vsi v Ljubljani.

— **Jubilej** Uršulinka mater Karolina Rupnik sedaj v Gorici je te dni praznovala 50letnico odkar je storila obljubo.

— **Glasbena zora** se zove glasbi posvečen list, katerega je začel izdajati prof. Fr. Gerbič. Prvi zvezek je izšel pred kratkim in se je o njem izrekla od strokovnjakov najboljša sodba. Zora bo izhajala 15 dan vsacega meseca in velja na leto 1 gld. 50 kr.

— **Čehi v Celju.** Kar se je zgodilo češkim visokošolcem pri njih izletu v Celje, in kar se je zgodilo o tisti priliki celjskim Slovencem, to je tako nečuvno, da kaj takega bi se v pravni državi pač ne smatrali kot mogoče. Čehi so bili pri prihodu sprejeti z žvižganjem in z grožnjami. Že poprej je čestna druhal napadla več Slovencev, mej njimi dr. Dečkota, kateri je bil ranjen. Policija je siloma snela slovensko trobojnico raz narodnega doma. Celjani so bili grad zaprli. Na povratku so Celjani napadli Čeha in Slovence s kamni in poleni, potem pa vso noč oblegali Narodni dom ter patroljirali po ulicah, kjer so pretepali domov idoče Slovence. Pri ti priliki se je tudi zgodilo, da je učitelj Gostinčar v največji sili, ko so ga Nemci že pobili na tla, vstrelil z revolverjem in ranil svojega napadalca renegatskega trg. potovalca Poljanca. V enakem položaju je bil sollicitator Bovha. Tudi on se je mogel braniti z revolverjem. Radi tega strašen krik po nemških listih. In vender je bil to le silobran. Višek so dosegle nemške demonstracije naslednji dan pri odhodu Čehov. Po odhodu čeških gostov so Celjani pod vodstvom mestnih organov napadli hišo dr. Sernca in razbili v njej vsa okna. Razbili so šipe tudi Nar. domu, pri opatu in pri kaplanu. Šele ko je prišla iz Gradca grožnja, da se občinski svet takoj razpusti, ako ne prenehajo izgredi, so Celjani opustili nadaljne napade. O postopanju celjske in celovške policije, pri tej priliki ni govoriti. Postopala je tako, da zahtevajo Slovenci na ves glas, naj se policija v Celju po državi.

— **Demonstracija v Celovcu.** Dne 31. m. m. so nemški nacionalci priredili v Celovcu protestni shod proti na-

godbi, po shodu pa, ki je bil razpuščen, so demonstrirali po ulicah, kričoč „Nieder mit den Pfaffen“, „Nieder mit Thun“ in „Nieder mit den Windichen“. Pri tiskarni sv. Jožefa so demonstracije pobili okna, razgrajali so pa tudi pred škofijo in pred Mohorjevo tiskarno.

— **25letnico županovanja** praznoval je dne 12 avgusta cesarski svetnik g. Karol Šavnik v Kranju. Gosp. župan Šavnik je posvetil najboljši moči svojega življenja mestu Kranju in si zanj pridobil neprecenljivih zaslug. Od srca mu čestitajoč na tej redki slovesnosti kličemo velezaslužnemu rodoljubu iskreno: Na mnogajeta leta.

— **Streljanje proti toči.** Vodstvo grmske kmetijske in vinarske šole je postavilo že tretjo štacijo za streljanje proti toči.

— **Nesreča na Mangartu.** Dunajski učitelj Jurij Hentschel je šel te dni brez Vodnika na Mangart in padel v neki jarek. Na srečo je bila družba na gori in je nepredvidnega učitelja otela iz jarka ter ga tako rešila gotove smrti.

— **Potres.** Dne 5. t. m. zjutraj čutili je bilo na Korškem in na Gorenjskem precej močan potres.

— **Nesreča pri Rikarji vasi.** Vlsed nesreče na južni železnici mej Grebinjem in Rikarjo vasjo ima južna železnica škode okrog 200.000 gld., vštveši odškodnine, ki jih bo morala plačati tistim, ki so ponesrečili oziroma njih rodbinam.

— **Umor.** Davčni eksekutor Schol v Mariboru se je sprl s svojo soprogo. V jezi je vzela žena nož, ter ga zarinila v hrbet možu, ki je takoj umrl.

— **Poskušen detomor.** 23 letna dekla Ana Gričar v Krškem je svoje novorojeno nezakonsko dete vrgla v stranišče. Dete so po preteku treh ur še živo spravili iz stranišča, a umrlo je nekaj ur potem, mati njegova pa je umrla nekaj dni pozneje.

— **Poskušen samomor.** V torek dopoldne se je poskusil zavarovalnični reprezentat Silv. Weixli stanujoč v Ljubljani v Katoliškem domu, s strihinom zastrupiti. Prihiteli zdravnik ga je pravočasno rešil.

— **Utonil je pri kopanju v Savi** dne 6. t. m. v Hotičah 23letni tesarski pomočnik Fran Blaž.

— **Predrznen tat** se je 4. t. m. vtihotapil v hišo krojača Josipa Zrimška. Pod debelim hribom in ukradel raznih stvari v vrednosti 18 gld.

— **V preiskovalnem zaporu umrl.** O bivšem ravnatelju gališke hranilnice, Franu Zimi, ki je te dni nenadoma umrl v preiskovalnem zaporu, se je raznesel glas, da se je bil zastrupil, dčim so javljale oficijelne vesti, da je umrl vsled srčne kapi. Stvar se je preiskovala in raztelesenje je pokazalo, da je bilo srce pok. Zime res tako abnormalno, da je zamogla nastati vsled teh nedostatkov hipna naravna smrt. Preiskava je dokazala, da je neverjetno, da bi se bil Zima zastrupil. Strup, ki bi deloval naglo in krajevno, je izključen. Da-li je pa morda zaužil Zima strupa, ki počasno deluje in katere da posledic ni videti na kakem delu trupla, to razjasni kemična analiza vsebine želodca, katera se pa še ni izvršila.

— **Kuga v Aleksandriji pojema.** Dva dni ni bilo več nobenega novega slučaja.

— **Rovanie privatnega vnanjega kapitala v Rusiji.** Ruska vlada se resno peča z vprašanjem, kaj začeti z velikimi rudniško-industrijskimi in drugačimi podjetji, katera stojijo v režiji ruskega carja. Ta podjetja so prav izborna cvetela, dokler so bila takorekoč sama. Toda črna oka nihilizma, za katero se skriva vnanji sovražnik Rusije, je tako dolgo rovala, da

je Rusija odprla večjo svobodo privatni podjetnosti in zasebnem kapitalu, kar oboje prihaja največ z nemške strani. Ta privatni kapital se je s pomočjo podeljene svobode tako povzpел, da je ustanovil industrijska podjetja, ki visoko nadkriljujejo erarna, katera se niso trla za ogromnim zaslužkom. A privatna podjetja, v rokah odličnih sovražnikov Rusije, Prusov in židov, hočejo z svojo konkurenco popolnoma udušiti državna in jih tako prisiliti, da pridejo v privatno last špekulantov. Finančno ministerstvo rusko je tudi zato, da bi se propadajoča, a vendar ugodno situirana državna podjetja prodala privatnim firmam vendar tega ne pusti poljedelsko, rudniško ministerstvo, ki hoče podjetja ob večji pozornosti zopet dvigniti in ohraniti erarju.

— **Kitajska zvestoba — do groba.** Nedavno temu se je hotela v Fu Čau na Kitajskem obesiti neka vdova. Na Kitajskem je običaj, da se žena po smrti moža usmrti. Ta običaj sicer izgineva, vendar se še izvršuje med priprostim ljudstvom, kjer postaja ženi brez moža življenje neznosno. V takem slučaju morajo vsi sorodniki gledati, ko se žena sama obesi. Udova si sama napravi vislice. Tudi udova v Fu-Čau-u si je napravila vislice. Na stotine ljudi je prišlo gledat, kako se bode obešala. Na njeno nesrečo pa so prišli tudi misijonarji, ki so zabranili samomor in jo poučili, da je to velika pregreha. Toda proti misijonarjem se je vzdignil narod in jih hotel pobiti, ker motijo sveto dolžnost udove. Misijonarji so udovo vzeli seboj, a ona si je od žalosti odgriznila jezik. — To bi bilo za marsikatero udovo tudi pri nas pravi „izraz žalovanja“ po možu.

— **Proces Dreyfus.** Mesto Rennes na Francoskem katero šteje kakih 70.000 prebivalcev in ki leži na obalah dveh rek Ille in Vilane (mesto se je v starih časih imenovalo Condate, ko pa se je ondi ustanovil sedež plemenske rodbine Redonnes, je mesto dobilo po tej rodbini novo ime) to mesto je toraj v teh dneh prizorišče nmazane pravde, katera bi bilo bolje za čast Francije, da se vrši — na hudičevem otoku, kajti to mesto je po svoji odločnosti, kakor sedež nadškofa, kornega poveljništva, višjega sodišča, vseučilišča in raznih drugih učnih zavodov vendar prelepo, da se med njegovim obzidjem razvija afera, kl onesnaža že tako dolgo vso francosko domovino. Razprava se vrši v dvorani velike gimnazije, katera dvorana je 40 metrov dolga in kakih 15 metrov široka. Dvorano so v zadnjem času nalašč v to svrhu preuredili. Vojnemu sodišču predseduje polkovnik Jonaust, kakor sodniki so: podpolkovnik Brongniart, majorji Laneraut, Profilet in Merle in stotnika Parfait in Beauvais. Vlado zastopa komisar major Carrier, oziroma namestnik mu Mayence. Obtožena braniča še vedno advokata Domange in Labori. Razprava bode trajala najbrž kakih 20 dni, ker je zaslišati čez 100 prič, med temi mnogo generalov in bivših ministrov ter tudi bivši predsednik republike Casimir Perier. Dvorana je ven in ven polna občinstva, a v znak, da je Francija katoliška država so postavili nad sodnijo razpelo, kar seveda ne pristoja židu še manj utegne biti prijetno velikemu delu židovskega občinstva, ki se kar gnete na galerijo.

— **Medjimurje in ogerski judje.** Judovski list „Magyarország“ polemizuje s hrvatskim „Katoliškim listom“ in bahato povdarja, da hoče videti, ali se da odcepiti Medjimurje od zagrebške nadškofije ali ne. „Katoliški list“ mu odgovarja, da se utegne to zgoditi tedaj, ko bo imela koza drug rep in pravi h koncu, da katoliške škofije „niso niti brojevi niti kamati, a još manje jim je vidljiva glava na zemlji Rotschild.“ — Tudi iz tega se da posneti, s kako ljutostjo se zaletava judovstvo v katoliško cerkev in da je baš jud, ki najgrje ščuje na vsakovrstna razdiranja in odcepljenja krščanskih posesti, kajti judje nič celega ne morejo videti na krščanstvu. Ali pride že skoro dan plačila za ta madež človeštva? Ali se že skoro zruši sijonski stolp?

— **Mutoskop in pariška razstava.** Mutoskop je aparat kakor kinematograf, kateri predočuje fotografovane živeče ali gibajoče se stvari, kakor da bi se v resnici gibale. Ta aparat bode igral tudi na svetovni razstavi v Parizu drugo leto važno vlogo. Kolikor je namreč stvari, ki radi svoje velikosti — v glavnem so to veliki stroji — ne morejo biti prenešene v razstavo, bodo ondi predstavljene po tem aparatu.

— **Telefon.** Pred vsemi državami na svetu je glede razširjenja telefona pač Amerika, kajti v Ameriki je okoli 900.000 aparatov telefona v porabi. Za Ameriko prva je baje Nemčija z 140.000, Anglija z 75.000, Švedska s 50.000, Francija s 35.000, Švica z 30.000, Avstrija z 20.000, Rusija z 18.000, Norvegija z 16.000, Dansko z 15.000, Italija z 14.000, Španija z 12.000, Nizozemska z 11.000, Belgija z 10.000, Ogerska (s Hrvatsko) z 10.000, Irsko z 6.000, Japonska z 3.500, Kuba z 2.500, Avstralija z 2.000, Vztočna Indija z 2.000, Portugalsko z 2.000, Luksenburško z 2.000, Kap z 600, Rumunija z 400, Bolgarija z 300, Tunis z 300 aparati.

— **Izbor šahovih žen.** Nedavno so poročali evropski časopisi, da je šah Muzaffer-Eddin živčno jako nevarno obolel. Amerikanski listi pišejo sedaj, zakaj je obolel šah. Muzaffer-Eddin ima 800 žen, in skrbi zanje so ga napravile sila nervoznega in bolnega. Šah dobi vsako leto 25 novih žen. Vsakega 25. decembra pripeljejo stariši najlepše hčere ter jih postavijo na glavnem trgu, bele oblečene v vrsto. Fanfare zapojejo, in „solnce vsemirja“, „kralj kraljev se prikaže“. Njegova obleka je posuta z nešteti biseri. Šah stopa počasi ob vrsti deklic, potem sede in pripeljejo mu vsako deklico pred prestol. Ako šah pokima, je dekle sprejeto, ako odkima, pa ne. Sprejeta petindvajsetorica je baje vselej silno vesela, nesprejete pa so žalostne do — smrti. Šah ima doslej šele 75 legitimnih žen, kajti še le tri leta je vladar; vse druge krasotice so le nakit njegovim palačam.

— **Sinovi milijonarjev — tepci.** Zadnjič smo poročali ob kratkem kako se vzgajajo sinovi ameriških milijonarjev. Danes prinašamo poročilce, kako potrebni so zares ti „zlati sinčki“ vzgoje in omike. Ti sinovi so se bili podali na potovanje križem sveta in so prišli v Vancouver, kjer so se hoteli ukrepati za na Japonsko. V Vancouverji jih pa sreča prihka, da pokažejo svojo „izkušenost“. Ondi se jim namreč pridruži nekdo, ki je pravil, da se vrača iz Alaske in da je nakopal veliko zlata. Mladeniči so bili vsi v ognju, da vidijo to zlato v naravi. Dotičnik zares privleče veliko kepo zlata, katero jim pokaže. Fantje so to kepo na vsak način hoteli imeti in so prašali, ako je na prodaj. Po daljšem pomiselku je možak kepo prodal za 600.000 dolarjev in odšel. Kmalu na to se približa mladeničem policist, ki jih je opozoril, da so imeli opraviti z velikim sleparjem, ki je hotel že več ljudi ogoljufati. In res, ko so kepo zlata preiskali, se je izkazalo, da je navadna svinčena kepa, pozlačena z zlato peno. Tako se vzgajajo mladi milijonarji. Res, dobra šola to!

— **Za ljudsko higijeno.** V Nemčiji, kjer kapitalistični duh povzroča največ ljudskih boleznij in telesnih nezgod, se je ustanovil zdaj velik odbor najodličnejših zdravnikov. Ta odbor hoče skrbeti za to, da se širi med ljudstvom pravi pojem o zdravljenju kar hoče doseči z mnogimi tozadevnimi predavanji o higijeni in pogojih za zdravje sirom nemške domovine. Velik del tega programa bode obsegalo domače zdravilstvo. Nemški zdravniki pa nočejo vedeti o tem, da je največji vzrok bolehavosti človeške družbe njega trpki gospodarski položaj in socialna mizerija. Nemčija naj neha biti „prva producentinja“ na svetu, pa ne bode treba higijeničnih shodov. Volk sit in ovca cela pa še ni bilo nikoli.

Loterijske srečke

V Lincu dne 12. avgusta t. l.: 2, 11, 17, 26, 44.

V Trstu dne 12. avgusta t. l.: 56, 53, 49, 69, 19.

V Pragi dne 16. avgusta t. l.: 7, 62, 43, 3, 45.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 12. avgusta 1899. Pšenica 10 gld. — kr., rž 8 gld. — kr., ječmen 7 gld. — kr., oves 6 gld. 60 kr., ajda 8 gld. 80 kr., proso 6 gld. 50 kr., turšica 5 gld. 95 kr., leča 11 gld. — kr., grah 12 gld. — kr., fižol 10 gld. — kr. Vse cene veljajo za 100 kilog.)

J. Blasnikova tiskarna

v Ljubljani na Bregu št. 12

se priporoča sl. občinstvu v zvršitev vsih tiskarskih del, kot: knjige, brošure, okrožnice, naslove na pisma, pisma, kuverte, račune, vizitnice, cenike, jedilne liste, programe za veselice, naznanila (plakate), itd. itd.

Tudi izvršuje edina v Ljubljani litografska dela v eni ali večih barvah.

Vse po najnižji ceni okusno in hitro.

V zalogi ima mnogo knjig za mladino ter razne muzikalije.

Cenik se pošlje zastoj in poštne prosto.

Važno za kmetijstvo!

Doktor Trnkoczy-a redilna in hranilna štupa za prašiče.

Najboljše redilno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi v tvorbo mesa in tolsče. — 1 zamotek 25 kr., 5 zamotkov samo 1 gld. (5—4)

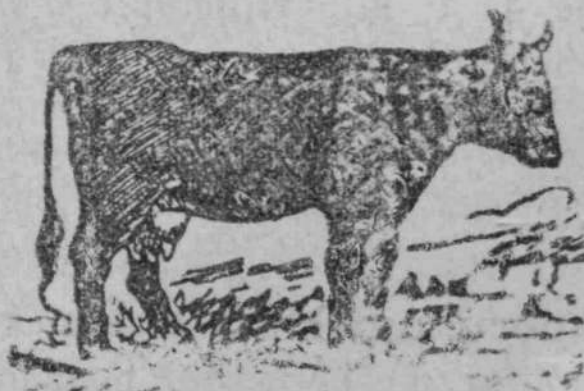

Varstvena znamka.

Doktor Trnkoczy-a redilna štupa za

živino

za notranjo rabo pri kravah in konjih. Rabi se skoraj 50 let z najboljšim uspehom, če živina neče žreti in da se zboljša mleko. — 1 zamotek z navodom o uporabi 50 kr., 5 zamotkov samo 2 gld.

Varstvena znamka.

Doktor Trnkoczy-a redilna in hranilna štupa za kuretnino.

Najboljše zavarovano, redilno in dijetetično sredstvo za notranjo rabo, pospešuje tvorbo jajc. Za kure, purane, gosi, race itd. — 1 zamotek 25 kr., 5 zamotkov samo 1 gld.

Dobiva se

v lekarni Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Varstvena znamka.

Pismena ali pa z dopisnico za 2 kr. pod gorenjim naslovom poslana naročila se najlože in najceneje izvršujejo po pošti. V tem slučaju se prosi natančnega naslova sprejemalčevega (ime, kraj, hišna številka, zadnja pošta in dežela).